

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklámok
Rónai Frigyes kiadó
címére küldendők.

XXX. évfolyam.

Feladó szerkesztő:
JAMBRIK LAJOS.

46. szám.

Hogyan pártolják külföldön az ipart?

Alig létezik ügy, mely nálunk oly sok port verne fel, mint az iparpártolási mozgalom.

Hangulatos ujságcikkek sokaságából, a tulipán² — jelvényig, mily nagy, mily viszontagságokkal teli utat tett meg ez a mozgalom! A jó meg elhullott, de nem kelt ki belőle kalász! Tulipán, szép, tarka tulipán igen, de ez is szegényke, csakhamar elsatnyult, elpusztult, elveszett a feledékenység homályába.

Érdemes megfigyelni, hogy ezzel szemben miként pártolja iparát a külföldi. Érdemes már azért is, mert hasonló jóhangzású felhívásokat bátran nálunk is lehetne kibocsátani, és ki is bocsátanak, csak hogy azzal a csekély különbséggel, hogy az ilyen felhívásoknak külföldön fogantatjuk van, míg nálunk érdekes és kevésbé érdekes olvasmányul egyebet nem képeznek.

A német kereskedelmi segédek egyesülete a következő felhívást intézte tagjaihoz: Ugy a vásárlásnál, mint az eladásnál a német gyártmányokat tervszerűen pártolni kell. Nem közömbös, vajjon angol vagy német gép lesz eladva. A német gépen német munkások dolgoznak és keresnek, de keresnek rajta német kereskedők és vállalkozók is. Minél többször és minél többet keresnek, annál jobb az nemcsak maguknak, hanem valamennyiünknek. Mert hisz a keresett pénz nem lesz elásva, hanem ezer uton halad tovább. Ruhákat, jobb elelmiszereket, könyveket, fenyűzési cikkeket vásárolnak érte, melyeket csekélyebb kereset mellett nem vásárolnanak. Így minden márka,

mely külföldre vándorol, veszteséget jelent, mert ha az ország határain belül maradt volna, hasznót nyújtott volna nemcsak a figyelmen kívül hagyott német konkurensnek, hanem annak munkásainak és alkalmazottainak is, sőt a hazai kereskedőknek, kézműveseknek és gazdászoknak, de még végül közvetve annak az egyénnek is, aki pénzt szívesebben küldi külföldre, semmint hogy azt idehaza hagyná továbbgurulni.

Mily gyakran fordul elő, hogy kereskedésekben valamely cikket különös ajánlásképpen hangoztatnak, hogy az „angol gyártmány!” Soha, semmi, körülmény között sem volna szabad német nemzetiségű eladónak cikket ilyképpen „ajánlani”. Az ő kötelessége első sorban német gyártmányokat árusítani. Csak hogy ha ez lehetetlennek mutatkozik, jöhetnek sorra a külföldi gyártmányok.

Minden árusító, aki egyesületünk tagja, tekintse szilárd elvül, hogy mindenkor legelőbb német gyártmányokat kínáljon. Általában tíz eset közül, háromban, ötben, sőt kilenc esetben is az árusító befolyást gyakorolhat arra, hogy mit vásároljon a vevő. Használjuk fel e hatalmunkat! De többet is tehetünk: Buzdítsuk társainkat hasonló eljárásra: Gyakoroljunk befolyást főnökeinkre is, kik kétségtelenül pártolni fogják ez irányu törekvesünket.

Akinek beleszólása van a vásárlásnál is, az természetesen még tovább mehet. Gondoskodhat arról, hogy külföldi árut csak akkor szerezzenek be, amikor már nem lehet, vagy csak kevésbé jutányosan lehet német árut kapni. Épp úgy, mint az elárúsító, a nagykereskedő alkalmazottja is fejthet ki hazafias te-

vékenységet, sőt alkalomadtán az iparra is gyakorolhat befolyást. Persze nehezebb meghallgatásra találni a nagyobb üzemeknél, hol sok egyéb körülményre is kell tekintettel lenni. De azért ezeknél tetemesebb összegek is forognak szóban. Megérdemli tehát a fáradságot, hogy a nagykereskedésben alkalmazott kereskedőseged éveken át faradozzék azon, hogy oly árut, melyet eddig külföldről szereztek be, ezentul hazai forrásokból vegyenek.

A jeles felhívásnak ez a lényege. Kiténik belőle első sorban, hogy a németországi kereskedelmi alkalmazottak ráérnek a hazafisággal is foglalkozni, mert nem köti le minden gondolkodásukat, minden gondoskodásukat helyzetük javításának kérdése, miből ismét az következik, hogy helyzetük jobb mint a mi kereskedelmi alkalmazottainké.

Azután még jellemzi ez a felhívás a németek élelmességét, mely nem merül ki számtalan hazafias felbuzdulásokban, melyeket jószívvel meghallgat és elolvasnak, anélkül, hogy azoknak egyéb hasznuk volna, egyéb hasznuk lehetne. A németek nem keritnek nagy feneket iparpártolási mozgalmuknak, nem értekeznek, szaktanácskoznak nyakra-főre, nem szónokolnak, hanem ott fognak az orvosláshoz, ahonnan biztos eredményre számíthatnak, a kereskedelmi alkalmazottak pártfogását veszik igénybe a hazai gyártmányok kelendőségének biztosítása érdekében. Tudja Pal, mit kaszal. A németországi kereskedelmi alkalmazottak egyesületének több, mint 120.000 tagja van, akik annyira szolidárisak, hogy a közrebecsített felhívásnak feltétlenül fényes eredménye lesz. Okulhatnának a magyarok is belőle!

Tárca.

Az első sakkjátszmám.

Igy! Föl vannak állítva az alakok. Jöjj sakkozni, — szólít meg engemet az én jó nénikém.

— Én nem tudok sakkozni.

— Nem tudsz?

— Nos, miért csudálkozik annyira kedves néni?

— Fiatall ember és nem érteni a sakkhoz — ez mégis borzasztó.

— Már miért volna borzasztó? Olyan valami nagy hiba, ha a fiatal ember nem tud sakkozni kedves nénikém?

— Látod kedves fiam, majd megmagyarázom neked, hogy miért hiba, ha egy fiatal ember nem tud sakkozni. — Figyelj!

Odaültem az én legkedvesebb nénikém oldalára mellé. O pedig balkezét ajakához emelve, jobbjával pedig megfogva egy „paraszt” feje-bubját imígy kezdett tanítgatni.

— Látod édesem, ez a sakkjáték valóságos tudomány, melyre még nagy Napoleon azt mondá: „Játéknak sok, tudománynak kevés” a mely hasonló az életnevezéjén futó emberi alakokhoz; csak hogy itt a sakk-tábla terén meg van a maga joga az alakoknak, hogy miként haladhat célja felé, ezen jogában azután nem akadályozhatja senki és semmi; mert a sakk teremtoje bolesen beosztá azt...

— De kedves néni, boesánatot, még mindig nem tudom, hogy miért nem haladnak ezek a

feke-te-sárga alakok céljuk felé; hanem itt állnak mozdulatlanul helyükön egymással szemközt!

— Már is türelmetlen vagy. Látszik, hogy a véred heves — nem leszel jó sakkista, . . . Itt a higgadtság a fő, mint különben mindenben. A fekete-vegyék képezi a tamadó felet, a sárga védekező. Látod épp úgy mint az életben, itt is van osztályzat, de mely osztálynak megvan a maga hatásköre . . . Ezen nyole itt az első sorban a „parasztok”, Ezek legtöbb esetben képezik a főbb alakok álláspontjainak véderejét, u. m. a „királyné” és „király”-nak valamint a két „futó”-nak. Van két „ló” is, melyeknek ugrásai sokszor e téren is igen nagy hasznót, de kárt is okoznak.

— Hát ezek a gömbölyü . . . izék . . . itt a két szélről, micsodák?

— Azok, a „bástyák” — legjobb és erősebb védők. Vigyázni is kell azokra, nehogy elveszzenek . . . mert ha egyszer azt elveszítjük, könnyű azután a győzelem!

— Az igaz de — de úgy is hallottam — némiykor megkapjuk a bástyát és — mégsem leszünk győzők . . . ?

— Most a sakkot magyarázom . . . mondja az én jó nénikém.

— Tehát ez a bástya . . . Most tudva az alakok nevét — áttérek arra, hogy valamennyinek mi a célja?

— Egytől-egyig előbbre törekedni foglalni és győzni!

— Hm!
Mint az élet terén, úgy a sakk tablán is legtöbb joga és szabadsága van a nőnek, a Királynénak. Mehet, a merre tetszik . . . föl, le. Utjából kö-

telessége mindenkinek kitérni . . . de azért ő neki is nagyon óvatossá kell lennie, mert sokszor megesik, hogy egy paraszt is kiüti, mert a sakkban a paraszt épp oly joggal bír, mint a „király” vagy a „futó” — ha meggondolatlanul utjában állnak.

— No ilyen formán én most kiüthetem nénikém a „királyné”-jét, mert épp a „futóm” elé jött.

— Az ám! A magyarizmatban észre se vettem, de most már mindegy . . . hanem én még „bástyám”-mal a te „királyné”-dat veszem el. Visszaadtuk a kölesont.

— Ez már nagy baj!

— Csak óvatosan! Lám mily jól fölfogtad már a játékot. Te belőled még híres sakkozó válik.

— Meghiszem azt, főleg ha olyan mesterem van, mint kedves nénikém.

— No vigyázz, látod kiütöm a futódat, sőt a bástyád is elviszem . . . most már nemsokára matt lesz.

— Mit jelent az a „matt”?

— Az annyit jelent, hogy nem birunk mozogni. Más szóval a „király” be van korítva egy alaktól, néha többitől is, melynek utjából ki nem térhet nem menekülhet . . . föl kell, illetőleg meg kell magát adni. . . Ugy van kedvesem, meg kell magad adnod.

— Hm! Hát ha nem!?

— Ne busulj azon, hogy én leszek a nyertes. Az első játszmat többnyire elveszítjük, annak mindig így kell lenni, de nincs e így ez az élet: tábláján is? Például, vagyuk csak a szerelmeseket; felállítjuk szépen az alakokat (reményeikben), ezek fel futnak, haladnak, olykor-olykor jó húzásokat is tesznek, míg egyszerre csak a nagy játékban észre

Szombathelyi Jakarékpénztár
Részvénytársaság
kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 755. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: takarékbetéteket betéti könyvekre és folyószámlára netto 4 %-os kamatozás mellett; a kamatozás a betételt követő napon kezdődik és a kivétel napjáig tart; betétkifizetéseket levonás és fölmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírással üzleti és magán váltókat.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket; magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kölcsönökké változtat (convertál.)

Engedélyez: zálog (lombard) kölcsönöket tőzsdén jegyzett értékpapírokat és vidéki intézetek részvényeire.

Bevált: szelvényeket és sorsolt értékeket; szelvényvet a megfelelő szelvény-utalvány (talon) alapján költségmentesen beszerez.

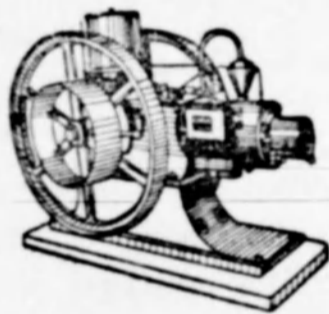
Vesz: és elad értékpapírokat mindenkor a napi árfolyamon.

Magyar 4°-os koronajáradék kötvény tulajdonosok figyelmébe!

A folyó évi december hó 1-én esedékes magyar 4°-os koronajáradék szelvényeket már e hó 20-ától kezdve teljesen díj- és költségmentesen beváltja.

KELMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély!

sem pénzügyi ellenőrzés. — Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA
Budapest :: Wien :: Hamburg
motorgyári fióktelep

Wien. XIX 6, Heiligenstädterstrasse 83.

— Magyarországi mintaraktár és iroda: —
Budapest, Szabadság-tér 17. sz. (Tozside palota)

MAGYARÁZAT.

Hogy mennyire köztudomású az a tény, hogy

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett **legjobb ovószer** az

ESTERHÁZY-COGNAC

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőleg meg van állapítva, hogy az Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor

termő képességet foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzenek a

kolera ellen.

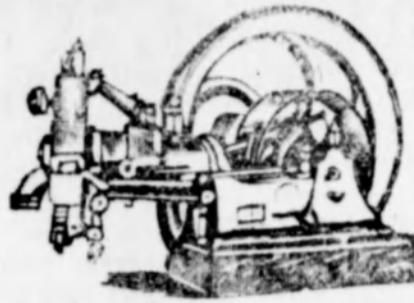
Ez a magyarázata a rendkívüli nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., Csáky-u. 14.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** — valamint **Szilvógázmotorokat.**

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként **csak 1 fillérbe kerül.**
Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 11. — Telefon 12-91
Legmesszebbmenő jótállás! — Kérdéző fizetési feltételek

Császárfürdő Budapest. Nvári és tejgyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdon. Elsőrangú kenes hevívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők iszap borogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére Török-, kő- és márványfürdők; meleg- szensavas- és villamosvíz-fürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók túleg csúszos bantalmáknál és idegbaok ellen. Ivo-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti panaszoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés jutányos árak Gyógy- és zenedíj nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzparoló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Szöllőoltványok és vesszők

beszerzésre legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek orvendő

Szücs Sándor Fia

bihardioszegi szőlőoltvány termelő cég fiók telepét

Czellőmőkút. (Vasmezőgye)

Iroda: Korház-utca.

Képes arjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve küld a cellőmőkúti fióktelep Ezen arjegyzéknek egyetlen házból nem szabad hiányozni, mert sok hasznos dolgot tartalmaz, tehát mielőtt bárki is oltványt vagy vesszőt venne, el ne mulassza ezen arjegyzéket egy levelezőlapon kérni.

Vegyjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, osztnak és meghálesséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. A üvegekben K-80, K-140 és K-2- es agyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Torok József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országház”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Házeladás.

A Gyöngyös utcában levő 373. számú földszintes ház, kerttel, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott.

Zongora raktár.

KULHAY KÁROLY

zongora készítő és hangoló

Szombathely,

Kossuth Lajos-utca 19. szám.

Elvállal zongora hangolást, valamint zongorák és pianók javítását és ujraborozását szakszerű kivitelben jótállás mellett.

Köszegen kapható Róth Sándornál.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-télet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el!

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha „fehér Keil-Lakk”-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” azurkék,
Kertiburort fessük zoldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk”-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyírilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél

Kőszegen.

Szombathely: Kaiser Lajos.